

Aandachtspunten

Inspectie en de ondersteuningsplanraad

De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Daarvoor is een onderzoekskader passend onderwijs ontwikkeld. Dit onderzoekskader bestaat uit drie onderdelen:

1. Een risicomodel aan de hand waarvan de inspectie kan bepalen of er signalen zijn dat een samenwerkingsverband onvoldoende kwaliteit levert. Als dit het geval is, voert de inspectie een kwaliteitsonderzoek uit.
2. Een kader voor het toezicht op de naleving van de wettelijke voorschriften van het samenwerkingsverband. Zo kan de inspectie nagaan of het samenwerkingsverband zich aan de wettelijke voorschriften houdt.
3. Een waarderingskader voor de kwaliteit. Hierin staat op welke punten de kwaliteit van het samenwerkingsverband kan worden beoordeeld.

Risicoanalyse

Het toezicht van de inspectie is risicogericht. Als uit een risicoanalyse blijkt dat er signalen of aanwijzingen zijn dat het samenwerkingsverband onvoldoende kwaliteit levert, voert de inspectie een kwaliteitsonderzoek uit. Tijdens dat kwaliteitsonderzoek stelt de inspectie aan de hand van een waarderingskader vast of er tekortkomingen zijn.

Voor de risicoanalyse hanteert de inspectie een risicomodel dat is gebaseerd op 5 parameters.

1. Thuiszitters, niet deelnemers aan onderwijs: zijn er leerlingen die niet deelnemen aan het onderwijs?
2. Spreiding en doorstroom in het onderwijs: aan welke onderwijsinstelling volgen de leerlingen die extra ondersteuning krijgen onderwijs?
3. (Eerder gegeven) inspectieoordelen op scholen en instellingen: wat is het aantal scholen met aangepast toezicht binnen het samenwerkingsverband en in hoeverre wijkt dit af van het landelijk gemiddelde?
4. Signalen: zijn er signalen die wijzen op tekortkomingen in de uitvoering van passend onderwijs in een regio?
5. Het ondersteuningsplan, de jaarverslagen en de verdeling van de ondersteuningsmiddelen: de inspectie ontwikkelt een (risico)analysemodel voor het ondersteuningsplan. Hierin komen vragen aan de orde zoals: Hoe zijn de schoolbesturen in het samenwerkingsverband aan elkaar verbonden? Is er sprake van een structuur waarin ze kunnen komen tot een verdeling van inzet van personele en financiële middelen op het gebied van ondersteuning?

In de eerste jaren van passend onderwijs was het toezicht met name gericht op het volgen en stimuleren van de ontwikkelingen binnen de samenwerkingsverbanden en scholen. Inmiddels richt de inspectie zich meer op de bestuurlijke verantwoordelijkheid

2014-2015

In de schooljaren 2014-2015 en 2015-2016 is de inspectie bij alle samenwerkingsverbanden op bezoek gegaan voor een kwaliteitsonderzoek. In 2014-2015 ging het vooral om de vraag in hoeverre het samenwerkingsverband de ondersteuningsplannen daadwerkelijk uitvoert en of het voldoende zicht heeft op de implementatie van passend onderwijs in de regio. Ook controleerde de inspectie opnieuw of de ondersteuningsplannen compleet waren en of het samenwerkingsverband aan de wettelijke voorschriften voldeed. Een specifiek aandachtspunt was of het bestuur 'in control' is. Om die reden keek de inspectie naar het onafhankelijk intern toezicht. Een ander aandachtspunt was de

rol die het samenwerkingsverband neemt in het bredere jeugd domein, met name vanwege de transitie van de jeugdhulp.

2015-2016

In dit schooljaar heeft de inspectie niet met alle samenwerkingsverbanden een voortgangsgesprek gevoerd. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek in schooljaar 2014/2015 is een selectie gemaakt. De inspectie koos daarmee voor een risicogerichte aanpak. De inspectie richtte zich vooral op samenwerkingsverbanden waar de inspectie veel signalen over krijgt of bijvoorbeeld op samenwerkingsverbanden met een negatieve verevening of een hoog verzuimpercentage dat niet vermindert. De inspectie kan daarnaast ook maatwerkonderzoek doen als er acute signalen of vragen zijn in een samenwerkingsverband die om een (snelle en) specifieke analyse vragen.

De inspectie werkte in het schooljaar 2015-2016 aan de actualisatie van het onderzoekskader per 1 augustus 2016. Een onderdeel dat nader bekeken wordt is financiën. Mogelijk wordt dit een apart domein binnen het waarderingskader van de inspectie. Van belang is dat samenwerkingsverbanden kunnen aantonen dat de ondersteuningsgelden ook daadwerkelijk voor de extra ondersteuning worden ingezet.

Monitoren via reguliere schoolbezoeken

De uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband vindt grotendeels plaats in de scholen. Daarom wordt één afgestemd kader ontwikkeld en vindt informatie-uitwisseling plaats tussen de inspecteurs van de samenwerkingsverbanden en die van de scholen.

Rapport

Van elk onderzoek maakt de inspectie een rapport van bevindingen waarin zij eventuele verbeterpunten benoemt en waarin een ontwikkelingsprofiel is opgenomen. Dit ontwikkelingsprofiel is geen kwaliteitsoordeel maar een momentopname. In het ontwikkelingsprofiel geeft de inspectie een beeld van de stand van zaken van de ontwikkeling van het samenwerkingsverband en zet dit af tegen de indicatoren van het waarderingskader. Voordat de inspectie verslag publiceert, vindt 'hoor en wederhoor' plaats. Net als vorig schooljaar vraagt de inspectie het bestuur van het samenwerkingsverband om een inhoudelijke reactie op de bevindingen van de inspectie. Deze reactie komt ook in het rapport van bevindingen. Alle verslagen zijn openbaar en te vinden op [de website](#) van de Inspectie voor het Onderwijs (vul bij 'Zoek Scholen' de naam van het samenwerkingsverband in en kies voor optie bestuur).

Ondersteuningsplanraad

Bij een bezoek van de Inspectie aan een samenwerkingsverband vindt ook altijd een gesprek (45 minuten) plaats met (afgevaardigden van) de ondersteuningsplanraad. Het is niet nodig dat alle leden van de ondersteuningsplanraad hierbij aanwezig zijn. De ondersteuningsplanraad bepaalt altijd zelf wie van hen als afgevaardigden dit gesprek voeren.

De Inspectie hanteert een aantal gespreksonderwerpen voor het gesprek met de ondersteuningsplanraad:

- De betrokkenheid van de ondersteuningsplanraad bij het samenwerkingsverband, in hoeverre is de ondersteuningsplanraad in positie en bij de beleidsvorming betrokken?
- Hoe is de relatie tussen de ondersteuningsplanraad en het bestuur/directie?
- Hoe is de ondersteuningsplanraad georganiseerd? Hoe verloopt de onderlinge samenwerking? Zijn er vacatures?
- Hoe is de relatie van de ondersteuningsplanraad met de achterban?
- Is er instemming verleend aan het ondersteuningsplan en zijn er daarbij specifieke aandachtspunten benoemd?
- Zijn er opvallende zaken die binnen samenwerkingsverband spelen?

De uitkomsten van dit gesprek komen terug in het rapport van de Inspectie. De ondersteuningsplanraad wordt niet gevraagd om een reactie hierop maar kan via het bestuur/directie verzoeken het concept rapport te mogen ontvangen en eventueel daarop te reageren.